

**LATVIJAS MĀKSLAS AKADEMIJAS  
MĀKSLAS VĒSTURES INSTITŪTA  
publiskais pārskats par 2015. gadu**

### **1. DARBĪBAS ILGTERMIŅA UN VIDĒJA TERMIŅA MĒRĶI**

Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) Mākslas vēstures institūta darbības galvenais ilgtermiņa un vidējā termiņa mērķis ir Latvijas arhitektūras, mākslas vēstures un teorijas jautājumu zinātniska izpēte no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām.

### **2. GALVENĀS FUNKCIJAS UN UZDEVUMI**

Izstrādāt un daudzstāstu izdevuma “Latvijas mākslas vēsture” veidā īstenot projektu “Latvijas mākslas vēsture Latvijas valsts simtgadei”.

Gatavot monogrāfiskus izdevumus un rakstu krājumus (sērija “Materiāli Latvijas mākslas vēsturei” u. c.), izdot zinātnisko žurnālu “Mākslas Vēsture un Teorija”, gatavot referātus vietējām un starptautiskām konferencēm, publicēt tos kā zinātniskus rakstus.

Piedalīties Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas zinātnes nodaļas mācību darbā bakalaura, maģistra un doktora studiju līmenī (lekciju kursi un semināri, zinātnisko kvalifikācijas darbu vadīšana un recenzēšana, darbs LMA Promocijas padomē).

### **3. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA**

Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts ir valsts bezpeļņas zinātniska iestāde, kas darbojas pēc pašpārvaldes principiem.

Juridiskā adrese:

Akadēmijas laukums 1–301/302, Rīga, LV–1050

T. 67227852 / E. art@lza.lv / www.lma-mvi.lv

#### **Struktūra pārskata periodā**

Direktors – prof. **Dr. habil. Eduards Kļaviņš**.

Vadošie pētnieki – **Dr. habil. Eduards Kļaviņš, Dr. Elita Grosmane, Dr. Stella Pelše, Dr. Kristiāna Ābele, Dr. Daina Lāce, Dr. Anna Ancāne**.

Pētniece – **Dr. Agnese Bergholde** (no 2015. gada jūlija pamatdarbā Herdera institūta Attēlu arhīvā Marburgā).

Institūta zinātniskā padome – **Dr. Stella Pelše, Dr. Kristiāna Ābele**, LMA administrācijas pārstāvis prorektors studiju un zinātniskajā darbā **Dr. Andris Teikmanis**.

#### **4.1. ĪSTENOTIE PĒTĪJUMU PROJEKTI UN TO REZULTĀTI**

1. Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas “Valstiski nozīmīgi kultūras pasākumi 2014. gadā” projekts “**Latvijas mākslas vēsture Latvijas valsts simtgadei. II kārtā**” (vadītājs **Eduards Kļaviņš**, finansēšanas līg. Nr. 2014–1–

STP–M06001). Turpināta 5. sējuma “Klasiskā modernisma un tradicionālisma periods. 1915–1940” sagatavošana izdošanai, kas notiks 2016. gadā. Projekta īstenotāji – sastādītājs un zinātniskais redaktors **Eduards Kļaviņš**, autori **Eduards Kļaviņš**, Ilze Martinsons, **Stella Pelše**, Rūta Rinka, Marta Šuste, Katrīna Teivāne-Korpa, Anita Vanaga, Valdis Villerušs, redaktore **Kristiāna Ābele**, tulkotāji Valdis Bērziņš, Inta Liepiņa, **Stella Pelše** un Katrīne Latkovska, angļu teksta redaktore Iveta Boiko, māksliniece Ieva Vīriņa, projekta administratore un bibliogrāfe **Daina Lāce**.

2. Valsts pētījumu programmas “Letonika” (2014–2017) 5. projekts “Latvijas arhitektūras un mākslas mantojuma identifikācija un aktualizācija” (vad. Ojārs Spārītis). MVI grupa – **Kristiāna Ābele** (vad.), **Anna Ancāne**, **Agnese Bergholde**, **Daina Lāce** un **Stella Pelše**. Galvenie veikumi – izdota **Agnese Bergholdes** monogrāfija “Rīgas Doma viduslaiku arhitektūra un būvplastika eiropisko analogiju kontekstā” (red. **Kristiāna Ābele**, izdevējdarbības administratore **Daina Lāce**), izdošanai nākamajā gadā tiek gatavota **Annas Ancānes** monogrāfija “Rīgas arhitektūra un pilsētbūvniecība 17. gadsimta otrajā pusē” (red. **Kristiāna Ābele**, tulk. **Agnese Bergholde** un **Stella Pelše**, administratore **Daina Lāce**), sarīkota Letonikas VI kongresa sekcija “Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas” (vad. **Kristiāna Ābele**), zinātniski raksti, referāti, populārzinātniskas lekcijas.

## 4.2. ZINĀTNISKĀS PUBLIKĀCIJAS

### 4.2.1. LMA Mākslas vēstures institūta izdevumi

1. **Žurnāls:** Mākslas Vēsture un Teorija. – 2015. – Nr. 18. – 136 lpp. ISSN 1691–0869. Galvenā redaktore **Elita Grosmane**. Iekļauts un indeksēts: *EBSCO Art Source* ([www.ebscohost.com/academic/art-source](http://www.ebscohost.com/academic/art-source)), *CEEOL – Central and Eastern European Online Library* ([www.ceeol.com](http://www.ceeol.com)), *CEJSH – The Central European Journal of Social Sciences and Humanities* (<http://cejsh.icm.edu.pl/>), *KUBIKAT – Kunstbibliotheken-Fachverbund Florenz-München-Rom* ([www.kubikat.org](http://www.kubikat.org)). Atbalstītājs: Valsts kultūrkapitāla fonds.
2. **Monogrāfija:** *Bergholde, Agnese*. Rīgas Doma viduslaiku arhitektūra un būvplastika eiropisko analogiju kontekstā = Mittelalterliche Architektur und Bauplastik des Doms zu Riga im europäischen Vergleich (= Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta disertācijas. – 4. sēj.). – Rīga: Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts; Mākslas vēstures pētījumu atbalsta fonds, 2015. – 408 lpp. ISBN 9789934847141. Zinātniskā vadītāja: Elita Grosmane. Recenzenti: Ilmārs Dirveiks, Uve Lobedejs (*Uwe Lobbedey*), Ojārs Spārītis. Atbalstītāji: VPP “Letonika”, Valsts kultūrkapitāla fonds, Rīgas dome, Rīgas Doma pārvalde, *Böckler-Mare-Balticum-Stiftung*.
3. **Tēžu krājums:** Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas. Letonikas VI kongresa mākslas zinātnes sekcijas referātu kopsavilkumi / Sast. un red. **Kristiāna Ābele**. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2015. – 22 lpp. ISBN 9789934847158 (iespieddarbs), 9789934847165 (PDF).

#### 4.2.2. Zinātniski raksti

1. *Ancāne Anna*. Baroka laikmeta dzīvojamais nams Rīgā, Miesnieku ielā 8 // Mākslas Vēsture un Teorija. – 2015. – Nr. 18. – 6.–17. lpp. Kopsavilkums: Baroque Dwelling House at 8 Miesnieku Street in Riga: Construction History and Artistic Values. ISSN 1691–0869.
2. *Kļaviņš, Eduards*. The Walls of Riga in the Fine Art Photography of Egons Spuris // Egons Spuris. Riga. 19th and 20th Century Proletarian Districts. 1975–1988 – Athens: Eurasia Publications, 2015. – P. 7–14. ISBN 9786185027476.
3. *Lāce, Daina*. Latvijas 19. gadsimta arhitekti Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentu spogulī // Rīga un rīdzinieki arhīva dokumentos (= Latvijas Valsts vēstures arhīva zinātniskie lasījumi. – 1. laid.) / Galv. red. Valda Pētersone. – Rīga: Latvijas Nacionālais arhīvs, 2015. – 64.–94. lpp. Kopsavilkums: Die Rigaer Architektur des 19. Jahrhunderts im Spiegel der Dokumente des Historischen Staatsarchivs Lettlands. ISBN 9789984986661.
4. *Pelše, Stella*. Proletāriskās mākslas aprises starpkaru posma Latvijas kreisajā periodikā // Kultūras krustpunkti 8: Zinātnisko rakstu krājums. – Rīga: Latvijas Kultūras akadēmija, 2015. – 169.–178. lpp. Kopsavilkums: Reflection of the Proletariat in the Left Wing Periodicals of the Interwar Period in Latvia. ISSN 1691-3019.

#### 4.2.3. Zinātniskās recenzijas, ziņojumi, apskati

1. *Bergholde, Agnese*. *DigiPortA* – portretu digitalizācija zinātnisko institūtu arhīvos // Mākslas Vēsture un Teorija. – 2015. – Nr. 18. – 128.–130. lpp. ISSN 1691–0869.
2. *Pelše, Stella*. Jānis Kalnačs. Rīgas dendijs un autsaiders: Kārlis Padegs // Centropa. – 2015. – Vol. 15. – No. 1. – P. 93–97. ISSN 1532–5563.

#### 4.2.4. Sarīkota konference

1. Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas. Letonikas VI kongresa mākslas zinātnes sekcija Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. septembrī. Darba grupa: **Kristiāna Ābele** (vadītāja), **Daina Lāce** un **Stella Pelše**. 18 referenti.

#### 4.3. REFERĀTI ZINĀTNISKAJĀS KONFERENCĒS

1. *Ābele, Kristiāna*. Jūliusa Dēringa “Austrumbaltijas mākslinieku leksikons” un tā pēctecība reģiona mākslas uzziņu literatūrā = “Ostbaltisches Künstlerlexikon” von Julius Döring und seine Nachfolger in den Nachschlagwerken zur Kunst der Region // Zinātne, sabiedrība un laikmets: Kurzemes Literatūras un mākslas biedrības darbība un tās zinātniskā un sabiedriskā nozīme = Wissenschaft, Öffentlichkeit und Epoche: Das Wirken der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst: Starptautiska zinātniska konference Rīgā 2015. gada 15.–16. janvārī. Rīkotāji: LU Vēstures un filozofijas fakultāte; LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts.

2. **Ābele, Kristiāna.** Latviešu mākslas periodikas sākumi sapņos un īstenībā // Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas. Letonikas VI kongresa sekcija Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. septembrī.
3. **Ābele, Kristiāna.** “Kas tie tādi, kas dziedāja...”: Jaņa Rozentāla bukolisko tēlu un ainu galerija starp realitāti un mītisko pasauli // Dainu skapis: no zinātniskas kartotēkas līdz kultūras simbolam. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta Latviešu folkloras krātuves konference Rīgā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, 2015. gada 2.–3. novembrī.
4. **Ancāne, Anna.** Ieskats Rīgas dzīvojamo namu arhitektūrā 17. gs. otrajā pusē // Mencendorfa namam 320: Konference Rīgā 2015. gada 14. oktobrī.
5. **Bergholde, Agnese.** St. Marien in Visby – Abbild und Vorbild // Gotland – Kulturelles Zentrum im Hanseraum. Homburger Gespräch 2015 der Böckler-Mare-Balticum-Stiftung in Kooperation mit dem Netzwerk Kunst und Kultur der Hansestädte (Lübeck) und der Universität Uppsala. Visby, 29. August – 1. September 2015
6. **Grosmane, Elīta.** Kurzemes Literatūras un mākslas biedrība un Kurzemes provinces muzeja izveide = Die Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst und die Entstehung des Kurländischen Provinzialmuseums // Zinātne, sabiedrība un laikmets: Kurzemes Literatūras un mākslas biedrības darbība un tās zinātniskā un sabiedriskā nozīme = Wissenschaft, Öffentlichkeit und Epoche: Das Wirken der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst: Starptautiska zinātniska konference Rīgā 2015. gada 15.–16. janvārī. Rīkotāji: LU Vēstures un filozofijas fakultāte; LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts.
7. **Grosmane, Elīta.** Der Dom zu Riga. Architektur und Kunstschatze // Starptautiskā projekta “Viduslaiku arhitektūra Livonijā (Igaunijā un Latvijā)” (*Mittelalterliche Baukunst in Livland (Estland und Lettland)*) darba grupas seminārs Rīgā un Cēsīs 2015. gada 17.–20. jūnijā.
8. **Grosmane, Elīta.** Reformātu baznīca un tās arhitektūra Latvijā. 18. gadsimts // Lokālās vēstures pētniecības iespējas arhīva dokumentos: Latvijas Valsts vēstures arhīva zinātniskie lasījumi 2015. gada 29. oktobrī.
9. **Kļaviņš, Eduards.** Aktuālās mākslas darbu vērtējumu dinamika Latvijas presē 20. gadsimta 20.–30. gados // Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas. Letonikas VI kongresa sekcija Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. septembrī.
10. **Lāce, Daina.** 19. gadsimta arhitektūra izdevuma *Rigascher Almanach* gravīrās // Māksla grāmatniecībā un periodikā: Vēsture un mūsdienas. Letonikas VI kongresa sekcija Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. septembrī.
11. **Pelše, Stella.** Proletāriskās mākslas aprises starpkaru posma Latvijas kreisajā periodikā = Reflection of the Proletarian Art in the Left-Wing Periodicals of the Interwar Period in Latvia – Kreisuma ideja kultūrā. Parole – Asja = Leftist Ideas in Culture. The Password – Asja: Latvijas Kultūras akadēmijas starptautiskā

zinātniskā konference Rīgā un Valmierā 2015. gada 6.–8. martā.

12. ***Pelše, Stella***. The Best of the Past on a New Level: Synthesis of the Arts in the Latvian Art Criticism of the 1970s // Shared Practices: The Intertwinement of the Arts in the Culture of Socialist Eastern Europe. The Kumu Art Museum's fall conference in cooperation with the Institute of Art History, Estonian Academy of Arts, Tallinn, 22–24 October 2015.

#### 4.4. VEIKTIE LĪGUMDARBI

##### 4.4.1. Docētie lekciju kursi un vadītās nodarbības augstskolās

###### 2014./2015. studiju gada II (pavasara) semestrī

1. Antīkā un kristīgā ikonogrāfija: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 3. studiju gadā / Lekt. **Elita Grosmane**.
2. Historisms Latvijā un pasaulē: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas maģistrantūras 1. studiju gadā / Lekt. **Daina Lāce**.
3. Ievads mākslas zinātnē: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 1. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
4. Mākslas vēstures metodiskie virzieni: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas maģistra programmas 1. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
5. Rietumu mākslas vēsture: kurss LMA mākslas nozaru bakalaura programmas 3.–4. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
6. Maģistra darbu teorētiskās daļas izstrādes konsultācijas visu LMA nodaļu studentiem / Vad. **Kristiāna Ābele** un **Daina Lāce**.

###### 2015./2016. studiju gada I (rudens) semestrī

1. Ievads mākslas zinātnē: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 1. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
2. Rietumu mākslas vēsture: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 4. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
3. Rietumu mākslas vēsture: kurss LMA mākslas nozaru bakalaura programmas 3.–4. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
4. 20. gadsimta vizuālās mākslas teorijas jautājumi: kurss LMA mākslas nozaru maģistrantūras 2. studiju gadā / Lekt. prof. **Eduards Kļaviņš**.
5. Antīkā un kristīgā ikonogrāfija: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 3. studiju gadā / Lekt. **Elita Grosmane**.
6. Viduslaiku arhitektūra un māksla Baltijas telpā: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas maģistrantūras 1.–2. studiju gadā / Lekt. **Elita Grosmane**.
7. Mākslas zinātnes vēsture: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas bakalaura programmas 4. studiju gadā / Lekt. **Kristiāna Ābele**.
8. Zinātnisko tekstu analīze: kurss LMA Mākslas zinātnes nodaļas maģistrantūras 2. studiju gadā / Lekt. **Kristiāna Ābele**.

#### 4.4.2. Disertāciju recenzēšana augstskolās

Latvijas Mākslas akadēmijā

1. *Audere, Inguna*. Vizuāli plastiskās izteiksmes attīstība stikla mākslā / Rec. **Stella Pelše**.
2. *Sirica, Inese*. Latvijas pūralāžu un skapju otējums / Rec. **Elita Grosmane**.
3. *Šmits, Raitis*. Jauno mediju māksla. Saglabāšanas un reprezentācijas problemātika / Rec. **Stella Pelše**.
4. *Vanaga, Baiba*. Sievietes mākslinieces Latvijā laikā no 19. gadsimta vidus līdz 1915. gadam / Rec. **Kristiāna Ābele**.

Latvijas Kultūras akadēmijā

5. *Sīmanis, Dāvis*. Vēstures naratīva konstrukcija kino: Dienvidu renesanses modelis / Rec. **Stella Pelše**.

#### 4.4.3. Promocijas, maģistra un bakalaura darbu vadīšana

(sk. 4.5.)

#### 4.4.4. Bakalaura darbu recenzēšana Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas zinātnes nodaļā

1. *Ravda, Aigars*. Latviešu glezniecība 1964.–1974. gada sociālpolitiskā konteksta ietvaros. Rec. **Stella Pelše**.
2. *Šavša, Monika*. Latvijas mākslinieku mākslas studijas 20. gs. 20.–30. gados. Rec. **Kristiāna Ābele**.

#### 4.4.5. Darbs akadēmiskās zinātniskās atestācijas komisijās

Latvijas Mākslas akadēmijas studiju programmās

1. <b>Eduards Kļaviņš</b>	LMA Promocijas padome (priekšsēdētājs). Bakalaura un maģistra diplomdarbu zinātniskās atestācijas komisija Mākslas zinātnes nodaļā.
2. <b>Elita Grosmane</b>	LMA Promocijas padome.
3. <b>Kristiāna Ābele</b>	LMA Promocijas padome (pēc norīkojuma). Maģistra diplomdarbu zinātniskās atestācijas komisija Mākslas zinātnes nodaļā un Vizuālās mākslas nodaļā.
4. <b>Daina Lāce</b>	Maģistra diplomdarbu zinātniskās atestācijas komisija Vizuāli plastiskās mākslas nodaļā, Dizaina nodaļā un Audiovizuālās mediju mākslas nodaļā.
5. <b>Stella Pelše</b>	LMA Promocijas padome (pēc norīkojuma).

#### 4.4.6. Zinātnisko publikāciju priekšrecenzēšana (izņemot MVI izdevumus)

1. **Kristiāna Ābele.** Rakstu recenzēšana krājumam “Civilizāciju karš? Pirmais pasaules karš ideoloģijās, mākslās un atmiņās. Latvijas versijas” (sast. Pauls Daija, Deniss Hanovs un Ilze Jansone; Rīga: Zinātne, 2015).
2. **Kristiāna Ābele.** Raksta recenzēšana humanitāro zinātņu žurnālam “Letonica”.
3. **Elita Grosmane, Eduards Kļaviņš.** Rakstu recenzēšana Čehijas Zinātņu akadēmijas Mākslas vēstures institūtam.
4. **Daina Lāce.** Raksta recenzēšana izdevuma “Latvieši un Latvija” starptautiskajai versijai..
5. **Elita Grosmane, Daina Lāce, Kristiāna Ābele.** Disertāciju ekspertīze Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijai.

#### 4.4.7. Citi

1. **Stella Pelše.** Monogrāfijas tulkojums no angļu valodas: *Brizgela, Eimija* [*Bryzgel, Amy*]. Miervaldis Polis. – Rīga: Neputns, 2015. – 304 lpp. ISBN 9789934512544.

### 4.5. DARBINIEKU IZSTRĀDĀTIE VAI VADĪTIE PROMOCIJAS, MAĢISTRA UN BAKALAURA DARBI

#### 4.5.1. MVI darbinieku vadītie un vadāmie promocijas darbi Latvijas Mākslas akadēmijas doktorantūrā

##### Aizstāvēta disertācija

1. *Ansona, Elita.* Sekularizēta individuāla garīguma formu meklējumi latviešu mākslā (20. gs. 60. gadi – 2012): Promocijas darbs / Vad. **Eduards Kļaviņš.** – Rīga: Latvijas Mākslas akadēmija, 2015.

##### Topošās disertācijas

1. *Brasliņa, Aija.* Latvijas mākslinieku sakari ar eiropisko centru aktuālo mākslu klasiskā modernism un jaunreālisma periodā / Vad. **Eduards Kļaviņš** (aizstāvēta 29.04.2016.)
2. *Briede, Rūta.* Grāmatu grafika. “Zelta ābele” / Vad. **Kristiāna Ābele.**
3. *Derkusova, Iveta.* Fotomontāža Gustava Kluča daiļradē / Vad. **Stella Pelše.**
4. *Glazova, Jeļena.* Attēla un teksta mijiedarbība mediju kompozīcijā Latvijas mūsdienu mākslā / Vad. **Stella Pelše.**
5. *Kāle, Sniedze.* Latviešu mākslinieki padomju Krievijā. 1917–1940 / Vad. **Eduards Kļaviņš.**
6. *Rosne, Ieva.* Darba un sadzīves žanra atspoguļojums Latvijas glezniecībā no 1920. līdz 1940. gadam / Vad. **Eduards Kļaviņš.**

7. *Strupule, Vija*. Dekoratīvā glezniecība Rīgas interjeros. 16. gs. – 18./19. gs. mija / Vad. **Elita Grosmane**.
8. *Teivāne-Korpa, Katrīna*. Fotogrāfs Roberts Johansons / Vad. **Eduards Kļaviņš**.
9. *Vanags, Gatis*. Burtveidolu kultūra Latvijā. 20. gs. sākums – 60. gadi / Vad. **Kristiāna Ābele**.

#### **4.5.2. MVI darbinieku vadītie un vadāmie maģistra darbi**

##### **Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas zinātnes nodaļā**

##### **Sagatavošanā**

1. *Plūmiņa, Laura*. Pārdaugavas koka arhitektūra 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā / Vad. **Daina Lāce** (kopš 2014).
2. *Pūtele, Anna*. Kārļa Baltgaiļa personība un daiļrade kā kultūrvēsturisks avots / Vad. **Kristiāna Ābele** (kopš 2015).
3. *Žeikare, Māra*. Nebijušu sajūtu restaurācijas darbnīca / Vad. **Stella Pelše** (kopš 2015).

#### **4.5.3. MVI darbinieku vadītie un vadāmie bakalaura darbi**

##### **Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas zinātnes nodaļā**

##### **Aizstāvēts 2015. gadā**

1. *Pundiņa, Agnese*. Sociālā problemātika Latvijas laikmetīgajā mākslā / Vad. **Eduards Kļaviņš**.

##### **Sagatavošanā aizstāvēšanai 2016. gadā**

2. *Ancāne, Jekaterina*. Brutālisma pazīmes Latvijas arhitektūrā / Vad. **Eduards Kļaviņš**.
3. *Putniņa, Zane*. Latvijas paviljons 48. Venēcijas biennālē mākslas globalizācijas kontekstā / Vad. **Eduards Kļaviņš**.

#### **4.6. CITA AR ZINĀTNISKO DARBĪBU SAISTĪTA INFORMĀCIJA**

##### **(licences, patenti, apbalvojumi u. c.)**

1. “Kultūras mantojuma gada balvas 2015” atzīnības raksts nominācijā “Kultūras mantojuma izpēte” **Eduardam Kļaviņam** par izdevumu “**Latvijas mākslas vēsture IV: Neoromantiskā romantisma periods. 1890–1915**”. Piešķirts 2015. gada 11. septembrī.



**4.7. CITA INSTITŪTAM BŪTISKA INFORMĀCIJA****4.7.1. Darbība zinātniskās un profesionālās padomēs,  
redkolēģijās un komisijās 2015. gadā**

<b>1. Eduards Kļaviņš</b>	Latvijas Zinātnes padomes eksperts mākslas zinātnē (apakšnozare – plastiskās mākslas vēsture un teorija)	līdz 17/10/2016
<b>2. Eduards Kļaviņš</b>	Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Zinātniskās padomes loceklis	kopš 2000
<b>3. Eduards Kļaviņš</b>	Žurnāla “Mākslas Vēsture un Teorija” zinātniskās redkolēģijas loceklis	kopš 2002
<b>4. Eduards Kļaviņš</b>	Latvijas Laikmetīgā mākslas muzeja dibinātāju grupas loceklis	kopš 2008
<b>5. Eduards Kļaviņš</b>	Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklis	kopš 2014
<b>6. Eduards Kļaviņš</b>	Purvīša balvas fināla žūrijas loceklis	2015
<b>7. Elita Grosmane</b>	Žurnāla “Mākslas Vēsture un Teorija” zinātniskās redkolēģijas vadītāja.	kopš 2002
<b>8. Elita Grosmane</b>	Latvijas Zinātnes padomes eksperte mākslas zinātnē (apakšnozare – plastiskās mākslas vēsture un teorija)	līdz 17/10/2016
<b>9. Elita Grosmane</b>	Lietuvas Zinātņu akadēmijas žurnāla <i>Menotyra = Studies of Art</i> redkolēģijas locekle	2004–2015
<b>10. Elita Grosmane</b>	Mākslas vēstures pētījumu atbalsta fonda valdes locekle	kopš 8/2006
<b>11. Elita Grosmane</b>	Gdaņskas Universitātes zinātniskās gadagrāmatas <i>Porta Aurea</i> redkolēģijas locekle	kopš 2011
<b>12. Elita Grosmane</b>	Cēsu pilsmuižas kompleksa atjaunošanas konsultatīvās padomes eksperte	kopš 2008
<b>13. Elita Grosmane</b>	Rīgas Doma restaurācijas konsultatīvās padomes eksperte	kopš 2010
<b>14. Kristiāna Ābele</b>	Latvijas Zinātnes padomes eksperte mākslas zinātnē (apakšnozare – plastiskās mākslas vēsture un teorija)	līdz 20/11/2017
<b>15. Kristiāna Ābele</b>	Latvijas Zinātnes padomes Humanitāro un sociālo zinātņu ekspertu komisijas locekle,	kopš 6/2013

	priekšsēdētāja vietniece (kopš 6/2014)	
<b>16. Kristiāna Ābele</b>	Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas eksperte	kopš 10/2015
<b>17. Kristiāna Ābele</b>	“Igaunijas Mākslas muzeja rakstu” ( <i>Eesti Kunstimuuseumi Toimetised = Proceedings of the Art Museum of Estonia</i> ) redkolēģijas locekle	2011–2015, 2015–2019
<b>18. Kristiāna Ābele</b>	Letonikas VI kongresa rīcības komitejas locekle	2015
<b>19. Daina Lāce</b>	Latvijas Zinātnes padomes eksperte mākslas zinātnē (apakšnozare – plastiskās mākslas vēsture un teorija)	līdz 20/11/2017
<b>20. Daina Lāce</b>	Jauno zinātnieku apvienības valdes locekle	kopš 4/2013
<b>21. Stella Pelše</b>	Latvijas Zinātnes padomes eksperte mākslas zinātnē (apakšnozare – plastiskās mākslas vēsture un teorija)	līdz 20/11/2017
<b>22. Stella Pelše</b>	Mākslas vēstures pētījumu atbalsta fonda valdes priekšsēdētāja	kopš 8/2006
<b>23. Stella Pelše</b>	Žurnāla <i>Acoustic Space</i> zinātniskās redkolēģijas locekle	kopš 2010
<b>24. Stella Pelše</b>	Žurnāla <i>Centropa: A Journal of Central European Architecture and Related Arts</i> Recenziju nodaļas komisijas ( <i>Book Review Panel</i> ) eksperte	2011–2015

#### 4.7.2. Pētnieciski braucieni uz ārvalstīm, mūžizglītība un starptautiskā sadarbība (izņemot citās pārskata nodaļās minētos faktus)

- Elita Grosmane.** Pētniecisks brauciens uz Ziemeļvācijas pilsētām Rostoku, Šverīni un Štrālzundi (2015. gada 12.–17. maijs, mūžizglītības programma *Erasmus*).
- Elita Grosmane, Agnese Bergholde.** Dalība starptautiskā projekta “Viduslaiku arhitektūra Livonijā (Igaunijā un Latvijā)” (*Mittelalterliche Baukunst in Livland (Estland und Lettland)*) darba grupas semināra sarīkošanā un darbā Rīgā un Cēsīs 2015. gada 17.–20. jūnijā.
- Elita Grosmane, Agnese Bergholde.** Dalība *Böckler-Mare-Balticum-Stiftung* 2015. gada konferencē *Gotland – Kulturelles Zentrum im Hanseraum* Visbijā 2015. gada 30. augustā – 1. septembrī.
- Eduards Kļaviņš, Kristiāna Ābele.** Dalība Igaunijas Mākslas muzeja starptautiskajā projektā “Diseldorfa–Baltija: Diseldorfas glezniecības skola Igaunijā un Latvijā” (*Düsseldorf–Baltikum. Düsseldorfli maalikoolkond Eestis ja Lätis*, vad. Tīna Abela (*Tiina Abel*)).

5. **Kristiāna Ābele.** Dalība Staptautiskās humanitāro zinātņu akadēmiju apvienības (*Union Academique Internationale – UAI*) 88. ģenerālajā asamblejā Briselē Latvijas Zinātņu akadēmijas uzdevumā (2015. gada 25.–28. maijs).
6. **Kristiāna Ābele.** Pētniecisks brauciens uz Herdera institūtu Marburgā (2015. gada 6.–13. decembris, mūžizglītības programma *Erasmus Plus*).
7. **Daina Lāce.** Austrijas mākslas vēsturnieku biedrības 18. konferences “*Newest Art History*” – *Wohin geht die jüngste Kunstgeschichte* apmeklējums Vīnes Universitātes Mākslas vēstures institūtā 2015. gada 6.–8. novembrī.
8. **Stella Pelše.** Malika Mukanova disertācijas “Mākslinieciskais tēls Kazahstānas mūsdienu gobelēna mākslā” līdzvadīšana Žurgenova Nacionālajā mākslas akadēmijā (Almati, Kazahstāna).

#### 4.7.3. Populārzinātniskās publikācijas

1. **Kļaviņš, Eduards.** Latvijas un Francijas mākslinieki, tajā skaitā Provansas valdzinātie // Provansas valdzinājums: Izstādes katalogs. – Rīga: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, 2015. – 78.–80. lpp. ISBN 9789934538001.
2. **Pelše, Stella.** Skatītājs pārdomās. Tev nebūs nokaut // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 8. janv.
3. **Pelše, Stella.** Priekšmetu pasaules zemteksti // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 29. janv.
4. **Pelše, Stella.** Krāsu saspēle nav abstrakta // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 12. febr.
5. **Pelše, Stella.** Nesatricināmas struktūras individuālā kokteīlī // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 19. marts.
6. **Pelše, Stella.** Kūlenis ceļā uz laimīgu sastapšanos // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 30. apr.
7. **Pelše, Stella.** Zināmi vārdi, nezināmi darbi // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 21. maijs.
8. **Pelše, Stella.** Spogulis ar sieviešu ieroču arsenālu // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 28. maijs
9. **Pelše, Stella.** Laika vibrāciju seismogrāfs // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 2. jūl.
10. **Pelše, Stella.** Daudzveidības svinēšana // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 16. jūl.
11. **Pelše, Stella.** Atpakaļ ainavā // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 1. okt.
12. **Pelše, Stella.** Panorāmisks apkopojums // Kultūras Diena un Izklaide. – 2015. – 22. okt.
13. **Ābele, Kristiāna.** Dusošā Latgale // Rīgas Laiks. – 2015. – Nr. 6. – 73. lpp.

#### 4.7.4. Hronika

1. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts . 2014. gada septembris – 2015. gada jūnijs; Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas zinātnes nodaļa un

doktorantūra 2014./2015. studiju gadā / Apkopojā **Kristiāna Ābele** // Mākslas Vēsture un Teorija. – 2015. – Nr. 18. – 133.–135. lpp.

#### 4.7.5. Populārzinātniski priekšlasījumi, publiskas lekcijas

1. **Ābele, Kristiāna.** Tatjana Kačalova. 1915. 11. III – 2010. 24. III: Jubilejas priekšlasījums // Tatjanai Kačalovai – 100: Mākslas zinātnieces profesores Tatjanas Kačalovas (1915–2010) piemiņas sarīkojums Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. martā.
2. **Ābele, Kristiāna.** Vilhelms Purvītis. Jaunākie pētījumi un neatklātie noslēpumi: Lekcija Cēsu izstāžu namā 2015. gada 22. martā.
3. **Ābele, Kristiāna.** Vizuālā māksla Štrālu ģimenē un draugu lokā: Aleksandrs Štrāls, Voldemārs Zeltiņš un viņu biedri 20. gadsimta sākumā // Rakstniekam, dzejniekam, tulkotājam Kārlim Štrālam – 135: Literārie lasījumi LU Akadēmiskajā bibliotēkā 2015. gada 25. novembrī.
4. **Bergholde, Agnese.** Rīgas Doma viduslaiku arhitektūra un būvplastika eiropisko analogiju kontekstā: [Ieskats grāmatas saturā un galvenajās atziņās] // Rīgas Doma viduslaiku arhitektūra un būvplastika eiropisko analogiju kontekstā: Agneses Bergholdes monogrāfijas atvēršanas pasākums Rīgas Doma Kapitula zālē 2015. gada 17. februārī.
5. **Bergholde, Agnese.** Rīgas Doma viduslaiku būvplastika: Lekcija–ekskursija Rīgas Doma ansambļa un Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas darbiniekiem, Latvijas Mākslas akadēmijas mācībspēkiem un mākslas zinātnes studentiem 2015. gada 20. februārī.
6. **Grosmane, Elita.** Svētā Pētera veiksmes un neveiksmes, sargājot Rīgas pilsētas draudžu baznīcu: Lekcija LU Vēstures un filozofijas fakultātes ciklā “Kultūras mantojums: Saglabāšana, interpretācija, restaurācija” 2015. gada 9. decembrī.
7. **Kļaviņš, Eduards.** Latvijas mākslas vēsture IV: Neoromantiskā modernisma periods. 1890–1915. Laureāta priekšlasījums Latvijas zinātnes 2014. gada sasniegumu apbalvošanas sarīkojumā 2015. gada 19. janvārī
8. **Kļaviņš, Eduards.** Lekcija mākslas skolu pedagogiem par topošo daudzsējumu izdevumu “Latvijas mākslas vēsture” un tā pirmiznākušo sējumu “Neoromantiskā modernisma periods. 1890–1915” seminārā Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 25. februārī.
9. **Lāce, Daina.** No kolhoznieku nama līdz Latvijas Zinātņu akadēmijai: Lekcija–ekskursija Latvijas Zinātņu akadēmijas programmā *Academia – 200* 2015. gada 28. janvārī.
10. **Lāce, Daina.** Pirmais Rīgas pilsētas arhitekts Johans Daniels Felsko. Tradīcija un inovācijas. Lekcija Valmieras Valsts ģimnāzijā 2015. gada 29. janvārī.
11. **Lāce, Daina.** Johans Daniels Felsko stāsta par Rīgas Veco Sv. Ģertrūdes baznīcu: Lekcija Rīgas Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā Baznīcu naktī 2015. gada 5. jūnijā.
12. **Pelše, Stella.** Starp modernismu un tradicionālismu: Latviešu lietišķās mākslas un dizaina idejas starpkaru periodā: Lekcija Dekoratīvās mākslas un dizaina

muzeja ciklā “Klasiskās vērtības” 2015. gada 28. oktobrī.

#### **4.7.6. MVI sarīkotie zinātnes popularizēšanas pasākumi**

1. **Agneses Bergholdes** grāmatas “Rīgas Doma viduslaiku arhitektūra un būvplastika eiropiešu analogiju kontekstā” atvēršanas Rīgas Doma Kapitula zālē 2015. gada 17. februārī.
2. Seminārs mākslas skolu pedagogiem par grāmatu “Latvijas mākslas vēsture IV: Neoromantiskā modernisma periods. 1890–1915” (sast. **Eduards Kļaviņš**) Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 20. februārī sakarā ar šī izdevuma dāvinājumu visām vizuālās mākslas izglītības iestādēm.
3. Tatjanai Kačalovai – 100: Mākslas zinātnieces profesores Tatjanas Kačalovas (1915–2010) piemiņas sarīkojums Latvijas Mākslas akadēmijā 2015. gada 11. martā (vad. **Kristiāna Ābele**).

#### **4.7.7. MVI darbinieku veikuma atspoguļojums zinātniskajā periodikā un plašsaziņas līdzekļos 2015. gadā (izņemot paziņojumus presei)**

##### **Par izdevumu “Latvijas mākslas vēsture IV: Neoromantiskā modernisma periods. 1890–1915”**

1. *Jundze, Arno*. Jāapraksta, kā tas bija: Saruna ar grāmatas “Latvijas mākslas vēsture 1890–1915” veidotājiem [**Eduardu Kļaviņu, Silviju Grosu un Kristiānu Ābeli**] // Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai. – 2015. – Nr. 6. – 12. janv. – 10.–11. lpp.
2. *Laučkaitē, Laima*. Art History of Latvia. Vol. IV: Period of Neo-Romantic Modernism // Centropa. – 2015. – Vol. 14. – No. 2. – P. 207–208.

##### **Par Elītas Grosmanes un Agneses Bergholdes veikumu Rīgas Doma arhitektūras un mākslas vērtību izpētē**

3. Rīgas Doma vēstures lappuses: Zīgfriīda Muktupāvela saruna ar **Agnesi Bergholdi** un **Elītu Grosmani** Latvijas Radio 1 raidījumā “Kultūras rondo” 2015. gada 20. februārī. Tiešsaiste: <http://lr1.lsm.lv/lv/raksts/kulturas-rondo/rigas-doma-vestures-lappuses.a48717>.

#### **4.7.8. MVI veidotais elektroniskais resurss “Latvijas Mākslas vēsture internetā” *www.makslasvesture.lv***

Apmeklētības statistika 2015. gadā:

sesijas – 26 772, lietotāji – 19 126, lapu skatījumi – 87 598.

### 5. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts budžeta sadalījums un izlietojums 2015. gadā

	Pavisam	tai skaitā	
		zinātniskie darbi veikti augstskolā (zinātniskajā iestādē)	zinātniskie darbi pasūtīti citās iestādēs, uzņēmumos, organizācijās
A	1	2	3
<b>Kopējie izdevumi (1310.+1320.rinda)</b>	87 034	87 034	
tai skaitā:			
<b>Kārtējie izdevumi (1311.+1312.rinda)</b>	87 034	87 034	0
tai skaitā:			
darbaspēka izmaksas	76 917	76917	0
pārējie kārtējie izdevumi	10 117	10 117	0
<b>Kapitalizdevumi</b>	x	x	0

(euro, bez PVN)

	Pavisam	tai skaitā	
		veiktie pētniecības darbi augstskolā (zinātniskajā iestādē)	par pasūtītajiem pētniecības darbiem maksāts citām iestādēm un uzņēmumiem
A	1	2	3
<b>Finansējums pētniecības darbu veikšanai pārskata gadā</b>			
tai skaitā:			
<b>Valsts budžeta finansējums</b>	<b>81 074</b>	<b>81 074</b>	0
no tā:			
zinātniskās darbības bāzes finansējums	<b>31 535</b>	<b>31 535</b>	0
valsts pētījumu programmu finansējums	<b>9 539</b>	<b>9 539</b>	0
pārējais konkursa kārtībā iegūtais valsts budžeta finansējums (piemēram, pašvaldību finansējums), VKKF	<b>40 000</b>	<b>40 000</b>	0
<b>Augstskolas finansējums zinātnei</b>	0	0	0

**6. Pārskata gadā notikušās būtiskākās pārmaiņas institūta struktūrā: nav.**

Pārskatu sastādīja

vadošā pētniece  
Dr. Kristiāna Ābele

vadošā pētniece  
Dr. Daina Lāce

Apstiprināja

direktors  
prof. Dr. habil. Eduards Kļaviņš

2016. gada 1. jūnijā